

**РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/858 ОТНОСНО
ПАЗАРНИТЕ ИНФРАСТРУКТУРИ, ОСНОВАНИ
НА ТЕХНОЛОГИЯТА НА
ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНИЯ РЕГИСТЪР (ТДР)**

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР 2023 Г.
WWW.FSC.BG

Регламент (ЕС) 2022/858 относно пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър (ТДР, на английски език DLT) определя пилотен режим за регулиране и надзор на пазарни инфраструктури, осигуряващи процеса на емитиране, регистриране и съхранение на криптоактиви, които се квалифицират като финансови инструменти в рамките на Европейския съюз. Приемането на ТДР е неразделна част от Стратегията за цифрово финансиране на Европейската комисия (ЕК) до 2020 г.

На 02.06.2022 г. в „Официален вестник“ на ЕС беше публикуван Регламент (ЕС) 2022/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на ТДР, и за изменение на регламенти (ЕС) №600/2014, (ЕС) №909/2014 и Директива 2014/65/ЕС. С регламента се въвежда и изменение в Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти (Директива 2014/65/ЕС), което разширява определението за „финансов инструмент“, като включва инструментите, които са емитирани чрез технологията на децентрализирания регистър. След транспониране на промяната в българското законодателство инструментите, които са емитирани, регистрирани, прехвърлени и съхранявани с помощта на технологията на децентрализирания регистър ще влязат в обхвата на определението за финансови инструменти.

ЦЕЛ НА РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/858

В ТДР са заложили предизвикателства, произтичащи от „токенизацията“ на финансови инструменти по отношение защита на инвеститорите, интегритет на пазара, потребление на електроенергия и финансова стабилност. „Токенизацията“ е цифрово представяне на финансови инструменти чрез технологията на децентрализирания регистър или традиционни класове активи, емитирани в токенизирана форма посредством разпределени регистри, които по правило попадат извън обхвата на Закона за пазарите на финансови инструменти, и се очаква да осигури възможности за регламентирана първична и вторична търговия.

В този контекст, целта на ТДР е да се установи пилотен режим за тестване на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, което да позволи разработването на криптоактиви, квалифицирани като финансови инструменти и да допринесе за развитието на ТДР, като същевременно осигури високо ниво на защита на инвеститорите, интегритет на пазара, финансова стабилност и прозрачност и избегне регулаторен арбитраж.

ПРЕДМЕТ И ОБХВАТ

ТДР дефинира „децентрализиран регистър“ като информационно хранилище за записи на сделки, което се споделя и синхронизира между набор от мрежови възли, основани на ТДР, чрез механизъм за консенсус. За „финансов инструмент, основан на ТДР“ е определен такъв, който е емитиран, регистриран, прехвърлен и съхраняван с помощта на технологията на децентрализирания регистър.

ТДР определя качествени ограничения за финансовите инструменти - акции, дългови ценни книжа, дялове в предприятия за колективно инвестиране и количествени ограничения върху стойността на финансовите инструменти, допуснати до търгуване или записани в пазарни инфраструктури. Регламентът вменява съответните задължения на операторите да изчисляват тази стойност на месечна база.

ТДР ОПРЕДЕЛЯ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПАЗАРНИТЕ ИНФРАСТРУКТУРИ И ТЕХНИТЕ ОПЕРАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА:

Предоставяне и отнемане на специални разрешения за управление на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, заедно със специфични изключения от изискванията на законодателството на ЕС за финансови услуги, включително Директива 2014/65/ЕС, Регламент (ЕС) №600/2014 и Регламент за централните депозитари на ценни книжа (Регламент (ЕС) №909/2014);

Предоставяне, изменение и отмяна на освобождавания, свързани с специалните разрешения;

Възлагане, изменение и отмяна на условията, свързани с освобождаванията, както и по отношение на възлагането, изменението и отмяната на компенсаторни или корективни мерки;

Управление на пазарни инфраструктури, основани на ТДР;

Упражняване на надзор върху пазарни инфраструктури, основани на ТДР;

Сътрудничество между операторите, компетентните органи и Европейския надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари/ ЕОЦКП), създаден с Регламент (ЕС) №1095/2010 (ЕОЦКП);

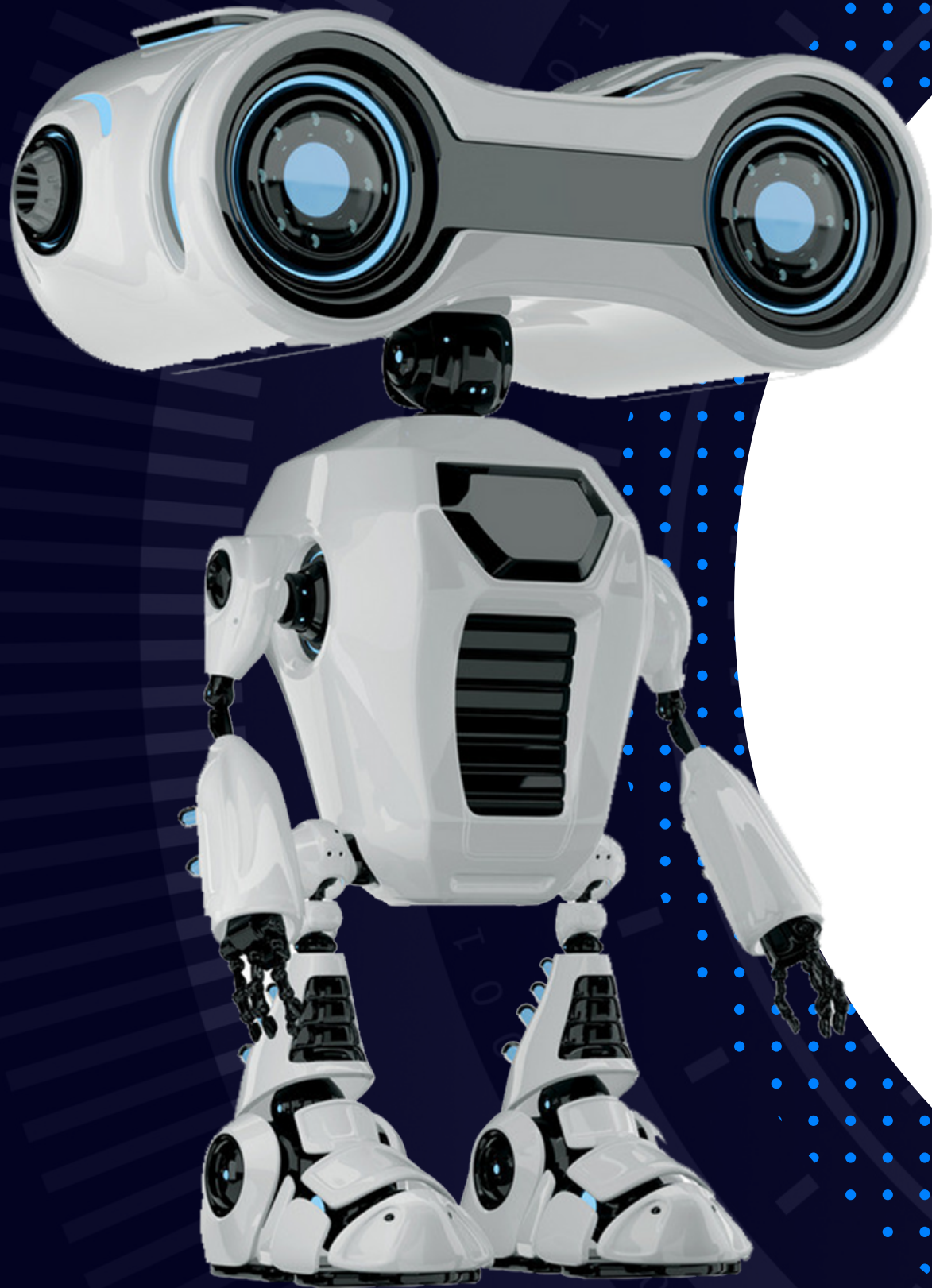
В КОНЦЕПЦИЯТА НА ПАЗАРНАТА ИНФРАСТРУКТУРА, ОСНОВАНА НА ТДР, СЕ ВКЛЮЧВАТ СЛЕДНИТЕ СИСТЕМИ:

Многостранни системи за търговия, основани на ТДР (МСТ-ТДР) - многостранна система за търговия, която допуска за търговия единствено финансови инструменти, основани на ТДР;

Системи за сетълмент, основани на ТДР (СС-ТДР) - система за сетълмент, при която сделките с финансови инструменти, основани на ТДР, се уреждат срещу заплащане или доставка, независимо дали тази система за сетълмент е била определена и нотифицирана в съответствие с Директива 98/26/ЕО, и която позволява първоначалното регистриране на финансови инструменти, основани на ТДР, или предоставя услуги по съхранение във връзка с финансови инструменти, основани на ТДР;

Системи за търговия и сетълмент, основани на ТДР (СТС-ТДР) - МСТ-ТДР или СС-ТДР, която съчетава услугите, извършвани както от МСТ-ТДР, така и от СС-ТДР;

РАЗРЕШИТЕЛЕН РЕЖИМ

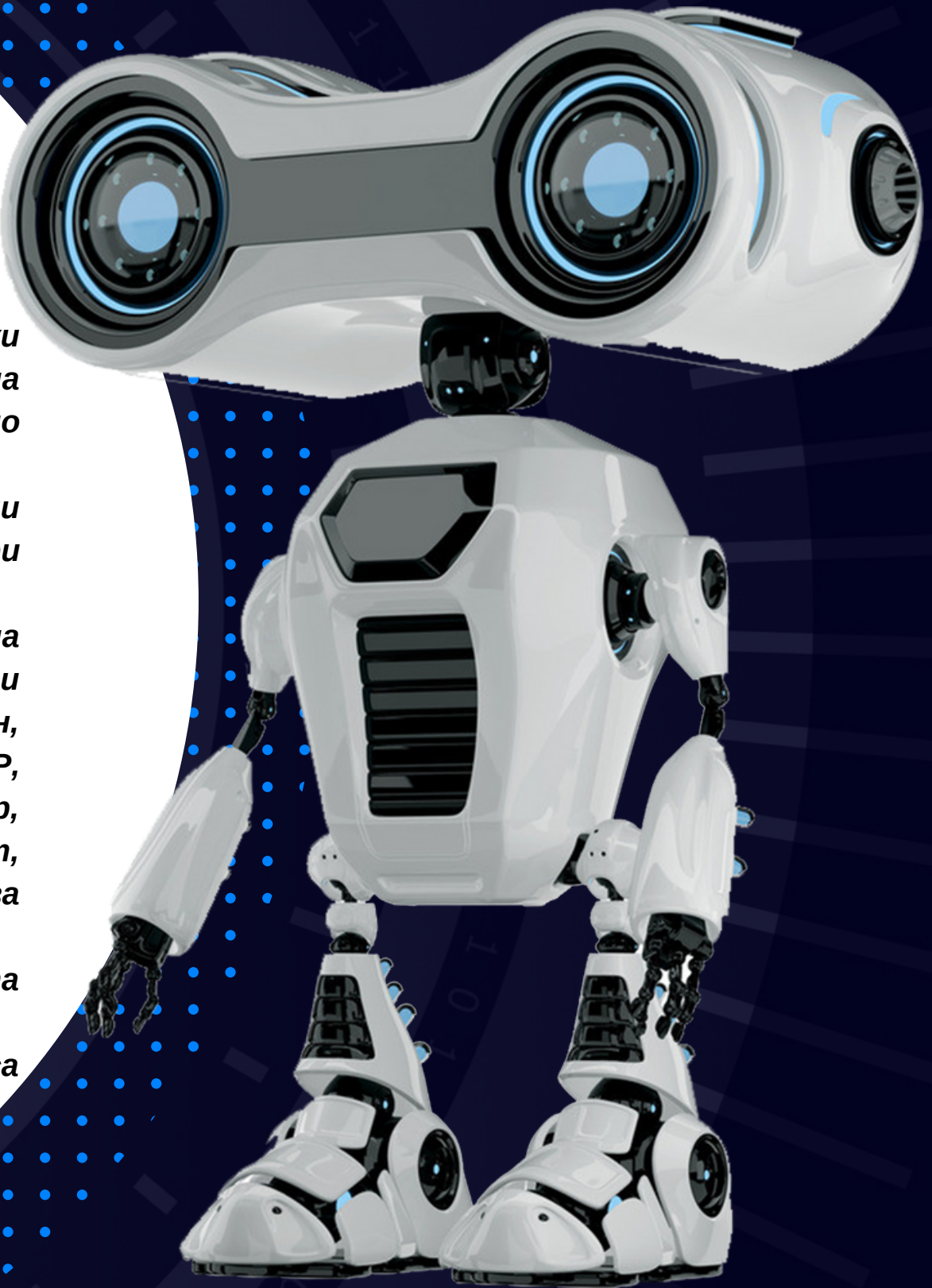
Работата на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, подлежи на предварително разрешение и надзор от страна на компетентния орган, определен от всяка държава-членка по силата на националното законодателство.

Разрешение може да бъде издадено на лицензирани инвестиционни посредници, централни депозитари на ценни книжа или оператори на регулиран пазар.

Заявление за издаване на специално разрешение за извършване на дейност по ТДР, подадено от лице, лицензирано като ИП или оператор на регулиран пазар, трябва да приложи бизнес план, правила за работа на пазарна инфраструктура, основана на ТДР, описание на технологията на децентрализирания регистър, използван заедно с цялостните ИТ и мерки за киберсигурност, договорености за съхранение за клиентите и мерките за осигуряване на защита на инвеститорите.

Разрешението е валидно в целия ЕС за период до 6 г. от датата на издаване.

Операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, са задължени да си сътрудничат с компетентните органи.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗВИСКВАНИЯ ОТ ОПЕРАТОРИТЕ:

Създаване на ясни и подробни бизнес планове за извършваните услуги и дейности, които включват описание на техния критичен персонал, техническите аспекти и използването на ТДР;

Наличие на публично достъпна актуална, ясна и подробна писмена документация, която определя правилата, за работа на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, включително правните условия, отговорностите и задълженията на операторите и на членовете, участниците, емитентите и клиентите, използващи тяхната ТДР пазарна инфраструктура;

Предоставяне на недвусмислена информация на своя уебсайт относно начина, по който изпълняват своите функции, услуги и дейности, включително вида на използвания ТДР;

Гарантиране, че цялостните ИТ и мерки за киберсигурност, свързани с използването на ТДР, са пропорционални на естеството, мащаба и сложността на техния бизнес и разполагат със специфични процедури за управление на оперативния риск;

Наличие на адекватни мерки за предотвратяване на използването на средства, обезпечения или ТДР финансови инструменти, които се съхраняват за собствена сметка на оператора;

Създаване на прозрачни и адекватни механизми за гарантиране на защита на инвеститорите и установява механизми за разглеждане на жалби на клиенти и процедури за обезщетение или правна защита;

Носят отговорност спрямо инвеститорите в случай на загуба на средства, загуба на обезпечение или загуба на ТДР финансов инструмент и установят прозрачни и адекватни мерки за гарантиране на защита на инвеститорите;

Разполагат с допълнителни пруденциални гаранции под формата на собствени средства или застрахователна полица;

Извършват обработка на данни в съответствие с приложимото законодателство на ЕС за защита на личните данни.

**Регламент (ЕС) 2022/858 предвижда и конкретни
облекчения за операторите на пазарни инфраструктури от
изискванията на Регламент (ЕС) №600/2014, Директива
2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) №909/2014.**

Принципи на надзор

При регулиране на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, компетентните органи следва да вземат предвид принципите на технологична неутралност, пропорционалност, равни условия, а именно „една и съща дейност, същите рискове, същите правила“, за да се гарантира, че участниците на пазара имат осигурено регулаторно пространство за иновации, за да се поддържат ценностите на прозрачност, справедливост, стабилност, защита на инвеститорите, отчетност и цялост на пазара, както и за да се осигури защитата на поверителността и личните данни.

СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ

Регламентът е в сила от

22 юни 2022 г., но се прилага частично от 23 март 2023 г.,

с изключение на разпоредбите на чл. 8 § 5, 9 § 5, 10 § 6 (Насоки на ЕОЦКП относно стандартни формуляри и образци) и чл. 17 (Изменение към Регламент (ЕС) №909/2014), който ще се прилага от 22 юни 2022 г., и чл. 16 (Изменение на Регламент (ЕС) №600/2014), който ще се прилага със задна дата от 4 юли 2021 г. ЕОЦКП вече стартира обществена консултация относно два набора от насоки, определящи: от една страна, минималните инструкции, които националните компетентни органи, трябва да предоставят на операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, за подаване на техните заявления до тях; и от друга страна, стандартните формуляри които операторите на пазарни инфраструктури, основани на ТДР, ще трябва да използват, когато кандидатстват пред националните компетентни органи.

Регламентът ще помогне за идентифицирането на възможни практически предложения за подходяща и по-трайна регулаторна рамка, която ще наследи ТДР по отношение на емитирането, съхранението и обслужването на активи, търговията и сетълмента на ТДР финансови инструменти.

Регламентът е достъпен тук:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?
uri=CELEX:32022R0858](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R0858)

Насоките, предложени от ЕОЦКП, са достъпни тук:

[https://www.ЕОЦКП.europa.eu/sites/default/files/library/ЕОЦКП_70-460-
34_cp_on_ТДР_pilot_gl_on_application_for_permission.pdf](https://www.ЕОЦКП.europa.eu/sites/default/files/library/ЕОЦКП_70-460-34_cp_on_ТДР_pilot_gl_on_application_for_permission.pdf)

Комисия за финансов надзор 2023 г.
www.fsc.bg

